En smal sak å male paneltak?

Mange kvier seg for å male taket – med en viss grunn! Men med riktig verktøy, gode arbeidsmetoder og kvalitetsmaling vil jobben være både enklere og raskere enn fryktet. Her er ekspertenes beste tips.

Av Chera Westman/ifi.no, ifi.no

Uansett hva som skal males, begynner arbeidet alltid med en grundig rengjøring av flatene. Paneltak er ikke noe unntak!

– Vask før maling er helt essensielt for å få et godt resultat. Å ikke gjøre rent, er som å style håret hver dag, uten noen gang å vaske det, sier Jostein Brekka, ansvarlig for kategori- og virksomhetsutvikling i Jordan.

– Du trenger en bøtte med rent vann og en klut, og en bøtte eller lavtrykksprøyte med såpevann.

EKSPERT: Jostein Brekka, Jordan

Vaskemiddel

Bruk malingprodusentenes egne produkter. Å bruke salmiakk for å fjerne fett er et gammelt kjerringråd, som IKKE fungerer godt når flaten skal males etterpå. Salmiakken løser riktig nok opp fett, men emulgerer ikke. Det betyr at fettet ikke fjernes fra flaten, men spres fint ut over den.

– En emulgator lar fett og vann blande seg med hverandre. Alle som har forsøkt å blande matolje og vann, vet at det ikke lar seg gjøre, sier Brekka.

Rengjøringsmidlene som er beregnet for vask før maling, inneholder emulgator som finfordeler fettstoffene i vannet, slik at de kan fjernes ved skylling.

– Zalo lages fra en kjempegammel resept, og er et fantastisk produkt for oppvasken. Det har nesten pH-verdi som lut, og fjerner skitt som sitter godt fast, sier han.

Men Zalo skummer mye, og er svært vanskelig å få skylt vekk uten bruk av mengder av vann. Derfor skal ikke Zalo brukes når flaten skal males. Grønnsåpe og rødsprit er heller ingen gode alternativer.

TAKMOPP: Vask taket før du maler. Tak- og veggmoppen sparer deg for mye arbeid.

Mikrofiberklut på skaft

Store flater som tak rengjøres best med mopp på forlengerskaft. Moppen har en plate som kan sikres slik at den ikke vipper, men holder seg horisontal også når den brukes på tak og vegg. Til moppen festes en mikrofiberduk som kan brukes både fuktig og tørr.

– Tak- og veggmoppen sparer deg for mye arbeid. I og med at den sitter på forlengerskaft øker rekkevidden, og du kan ha armene i en mer behagelig posisjon ved rengjøring i taket, sier Jostein Brekka.

– På denne måten tar det et kvarters tid å få vasket et stuetak. Du må ikke skrubbe taket, det er snarere snakk om å ha vært over med en mikrofiberklut og å skylle etterpå, sier Chresten Nielsen, malermester og teknisk sjef i Beckers.

Gå først over flaten med moppen dyppet i vann med rengjøringsmiddel, og deretter en gang til med bare rent vann i moppen. Eller påfør såpevannet med en lavtrykksprøyte, gå lett over med moppen, og tørk deretter av med rengjort mopp og rent vann.

EKSPERT: Chresten Nielsen, Beckers.

Grunning av panel

Kvister og ligning, nikotin og sot har ingen problemer med å trenge gjennom flere sjikt maling. Ubehandlede paneltak som skal males, må derfor påføres sperregrunning før de males, også om treverket er helt nytt. Nytt, helt ubehandlet treverk påføres panelgrunn, eller kvist- og sperregrunning pluss toppstrøk.

Slip lett over med et fint slipepapir mellom grunning og toppstrøk. Små skader kan sparkles over, og sprekker fuges. En myk fug av akryl vil kunne tyte ut når treverket sveller om sommeren, og strekke når det krymper om vinteren.

Viktig valg av verktøy og metode

Paneltak males med en 10 centimeter bred rull med medium vevlengde. Mett rullen godt og rull et par bord i bredden. Gå raskt etter med en flat pensel og fordriv malingen. Mal samtidig i sporene. Etterstryk aldri med tørr pensel, men dypp den i malingen og skrap lett av mot kanten av rullekaret. Unngå å trykke rullen hardt mot taket, da tyter malingen ut på sidene.

Takmalinger har ofte lav glans for å unngå uheldige lysrefleksjoner, men finnes også som silkematt og halvblank til paneltak. Maling med lav glans kan være vanskelig å påføre uten skjolder, mens fordelen med blanke malinger er at de ofte har bedre vaskbarhet enn matte. Blanke malinger kan også gjøre at takhøyden virker høyere og rommet luftigere. Det er derfor en vurderingssak hvilken malingtype du velger å bruke.

Mal alltid taklisten med samme maling som paneltaket.

PENSEL OG RULL: Mett rullen godt og rull et par bord i bredden. Gå raskt etter med en flat pensel og fordriv malingen.

Vær obs på tidligere behandlinger

Er taket behandlet med lut fra før må underlaget syrenøytraliseres, fordi luten aktiveres igjen når underlaget fuktes. Det gjøres ved å vaske det med eddikvann. Bland 2-3 desiliter vanlig mateddik i 1 liter vann som sprayes over taket, og tørkes av.

Er taket både lutet og behandlet med grønnsåpe, er grønnsåpen det store problemet. Fettstoffene fra såpen må vaskes vekk før maling. Deretter behandles taket med kvistlakk eller sperregrunn og to strøk vannløselig maling.

Et hvittet tak som er blitt behandlet med hvit beis eller panellakk, kan ligne på et lutet tak, men er mindre problematisk å male over. Du kan se forskjell på behandlingene ved at panellakken ligger utenpå kvistene, mens beis ikke sitter på kvister.

Paneltak som er behandlet med panelhvitt eller panellakk kan se fint ut etter vask og maling. Men hvis bordene går fra hverandre, vil det se ille ut. Best er å grunne med et strøk sperregrunning først.

Tidligere malte paneltak, der kvister og lignin ikke har blødd gjennom, trenger ikke grunning. Men tak der man fortsatt får gjennomslag må grunnes.

Mer informasjon

www.jordan.no

www.beckers.no

Mer informasjon

- Jordan: http://www.jordanvethvordan.no

- Alcro: https://alcro.no